

КОМПОЗИЦІЯ ВИДАННЯ. ЧАСТИНА 6. ДИЗАЙН ПІДРУЧНИКІВ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
Спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Освітня програма	<i>Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ЕКТС/ 90 год. (32 лекц., 32 практ., 26 СРС)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>екзамен</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: викладач Кузіна Марія Борисівна, maria.kuzina.ua@gmail.com Практичні: викладач Кузіна Марія Борисівна, maria.kuzina.ua@gmail.com</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Курс спрямований на ознайомлення студентів із принципами композиції навчального видання та специфікою дизайну підручників як багатосторінкового продукту. Розглядаються питання структурування матеріалу, ієрархії заголовків, проектування сітки, типографіки, роботи з ілюстраціями, таблицями, схемами та навігацією. Особливу увагу приділено вимогам до читабельності, віковим особливостям сприйняття, критеріям якості верстки та підготовці макету до друку й/або електронної публікації.

Мета дисципліни.

Сформувати у студентів практичні навички проектування та оформлення підручника (або фрагмента підручника) як цілісної системи: від концепції й структури до макету, верстки та підготовки фінальних файлів.

Предмет вивчення.

Композиційні та типографічні закономірності дизайну навчальних видань, принципи організації сторінки й розвороту, побудова модульних сіток, правила набору навчального тексту, інтеграція ілюстративного матеріалу та створення зрозумілої навігаційної системи у друкованих і цифрових підручниках.

У результаті засвоєння дисципліни студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

- специфіки підручника як навчального видання: структура, логіка подачі матеріалу, роль навігації та допоміжних елементів;
- принципів композиції сторінки та розвороту у багатосторінкових виданнях; модульних сіток і ритму;

- основ типографіки для навчальних текстів: читабельність, кегель, інтерліньяж, довжина рядка, вирівнювання, абзац, виділення;
- принципів побудови ієрархії заголовків і системи акцидентного оформлення (заголовки, підзаголовки, колонтитули тощо);
- базових правил поєднання шрифтів (гарнітур) у навчальному виданні та їх функціонального використання;
- принципів роботи з ілюстраціями, схемами, інфографікою, таблицями, виносками, визначеннями, прикладами та вправами;
- основ кольорознавства у навчальних виданнях (функція кольору, акценти, системність, обмеження друку);
- стандартних вимог до підготовки макетів: формати, поля, модульність, технічні параметри для друку й електронної версії;
- програмного забезпечення для верстки та підготовки підручників (настільні й онлайн-інструменти) та базового робочого процесу.

Уміння:

- застосовувати закони композиції для організації сторінки/розвороту підручника та керування увагою читача;
- проектувати модульну сітку і на її основі будувати стабільну систему верстки;
- створювати типографічну ієрархію та оформлювати навчальний текст з урахуванням читабельності;
- інтегрувати різні типи контенту (текст, ілюстрації, таблиці, схеми, вправи) у єдину логічну та візуальну систему;
- розробляти навігацію видання (рубрикація, маркери, колонтитули, виноска, позначки рівнів);
- працювати з візуальними матеріалами: підготовка, обробка, стилістична узгодженість, підписи, посилання в тексті;
- створювати макет фрагмента підручника (або навчального посібника) та готувати його до друку/публікації (експорт, контроль якості);
- аргументовано презентувати дизайн-рішення та вносити правки за результатами перевірки/рецензування.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 6-му семестрі 3-го курсу навчання освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для опанування предмета потрібні базові навички роботи з комп'ютерними програмами та розуміння основ композиції видання. Курс залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи композиції та типографіки навчального видання

Тема 1. Підручник як тип видання: функції, структура, аудиторія, сценарії читання.

Тема 2. Формат, поля, модульність: сторінка й розворот, ритм і баланс.

Тема 3. Модульна сітка підручника: базова, багатоколонкова, адаптивна; базова лінія.

Тема 4. Текстовий набір: читабельність, кегель, інтерліньяж, довжина рядка, абзац, вирівнювання.

Тема 5. Ієрархія заголовків і акцидент: рубрикація, виділення, списки, цитати, виноска.

Тема 6. Шрифтові рішення: вибір гарнітур, поєднання шрифтів, стилі та правила використання.

Тема 7. Колір у підручнику: функціональні акценти, системність, контраст, обмеження друку.

Тема 8. Навігація видання: колонтитули, нумерація, зміст, покажчики, маркери розділів.

Розділ 2. Проектування макета та реалізація підручника (верстка і підготовка)

Тема 9. Аналіз навчального матеріалу: структура, логіка подачі, типи блоків (теорія/приклад/вправи).

Тема 10. Проектування шаблонів сторінок: типові розвороти, повторювані модулі, дизайн-система.

Тема 11. Робота з ілюстраціями: стилістична узгодженість, підписи, посилання в тексті, авторські права.

Тема 12. Таблиці, схеми, інфографіка: правила побудови, читабельність, уніфікація стилю.

Тема 13. Дидактичні елементи: завдання, приклади, визначення, блоки «пам'ятай/перевір себе», піктограми.
Тема 14. Верстка фрагмента підручника: збір макета, стилі, контроль переносів, типові помилки.
Тема 15. Підготовка до друку: progress, кольорові режими, роздільна здатність, PDF-експорт, перевірка.
Тема 16. Електронна версія підручника: адаптація під екран, інтерактивність (за потреби), доступність, фінальний експорт і презентація.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Вайншенк Сьюзен М. 100 речей, які кожен дизайнер має знати про людей. Київ: ArtHuss, 2024, 256с.
2. Геллер С. Кваст С. Графічні стилі: від векторіанців до хіпстерів. Київ: ArtHuss, 2020, 296 с.
3. Горошкіна О. М. Вимоги до структури та візуального оформлення сучасного підручника в контексті Нової української школи // Актуальні питання гуманітарних наук. — 2022. — № 52. — С. 78–85.
4. Інститут педагогіки НАПН України. Науково-методичні засади створення та експертизи сучасного підручника. — Київ : Педагогічна думка, 2021.
5. Косів В. М. Візуальна організація навчального видання: принципи дизайну та читабельності // Вісник Львівської національної академії мистецтв. — 2021. — Вип. 47. — С. 112–120.
6. Мюллер-Брокманн Й. Сіткові системи в графічному дизайні. Посібник із візуальної комунікації для графічних дизайнерів, верстальників і 3D-дизайнерів. Київ: ArtHuss, 2025, 178 с.
7. Назаркевич М. А., Лотошинська Н. Д. Типографіка та редагування : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2022. 328 с.
8. Назаркевич М. А., Міюшкович Ю. Г. Технічне редагування. Основи роботи в LaTeX : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 216 с.
9. Шалінський І. П., уклад. Композиція видання: Дизайн художньої літератури : практикум [Електронний ресурс] : навч. посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 92 с.
10. Тимошик М. С. Основи редагування : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Наша культура і наука, 2020. 560 с.
11. ДСТУ 7157:2010. Видання книжкові та журнальні. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги. — Чинний стандарт. — Київ.

Додаткова література

12. Adams, Sean; Dawson, Peter; Foster, John. Graphic Design Rules: 365 Essential Do's and Don'ts of Design. — Beverly, MA : Rockport Publishers, 2020. — 336 p.
13. Caldwell, Cath. Graphic Design for Everyone: Understand the Building Blocks so You Can Do It Yourself. — London: Dorling Kindersley, 2023. — 256 p.
14. Inglis, Theo. The Graphic Design Bible. — London : HarperCollins, 2023. — 352 p.
15. Müller, Jens; Wiedemann, Julius. The History of Graphic Design. 45th ed. — Köln : TASCHEN, 2022. — 480 p.
16. https://www.researchgate.net/publication/339391877_GRAFICNIJ_DIZAJN_U_PROSTORI_INFORMACIJSNO-KOMUNIKATIVNIH_TEHNOLOGIJ_SUCASNOSTI
17. https://www.researchgate.net/publication/390645870_Accessible_graphic_design
18. https://readings.design/PDF/thinkingwithtype_ellenlupton.pdf
19. <https://www.scribd.com/document/793917394/7-GraphicDesign-2024>
20. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi84/0063998.pdf>

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

Розділ 1. Основи композиції та типографіки навчального видання

ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Підручник як тип видання: функції, структура, аудиторія, сценарії читання.

Дидактичні засоби: презентація з прикладами університетських підручників; чеклист аналізу.

Завдання на самостійну роботу (2 год.): проаналізувати 1 університетський підручник: структура, навігація, типи блоків; оформити короткий висновок (1 стор.).

ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Формат, поля, модульність: сторінка/розворот, ритм, баланс.

Дидактичні засоби: схеми полів, приклади «вдалих/невдалих» розворотів.

Самостійна робота (2 год.): підібрати 3 формати (A4/B5/інший) для навчального видання та обґрунтувати вибір під контент.

ЛЕКЦІЯ 3. Тема: Модульна сітка підручника: колонки, модулі, базова лінія, «живі» правила.

Дидактичні засоби: демонстрація побудови сіток; шаблони.

Самостійна робота (2 год.): виконати 2 варіанти сітки для обраного формату (ескіз + пояснення).

ЛЕКЦІЯ 4. Тема: Текстовий набір: читабельність, кегль, інтерліньяж, довжина рядка, абзац, вирівнювання.

Дидактичні засоби: порівняльні зразки набору; таблиця базових параметрів.

Самостійна робота (2 год.): створити «типографічний тест-лист» (1 стор.) з 2–3 варіантами набору основного тексту.

ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Ієрархія та акцидент: заголовки, підзаголовки, списки, цитати, виноски, виділення.

Дидактичні засоби: приклади рубрикації; карта стилів.

Самостійна робота (2 год.): розробити ієрархію заголовків та правила виділень для підручника.

ЛЕКЦІЯ 6. Тема: Шрифтові рішення: вибір гарнітур, поєднання, стилі, правила використання у навчальному виданні.

Дидактичні засоби: демонстрація пар шрифтів; критерії відбору.

Самостійна робота (2 год.): підібрати 2 шрифтові пари (з посиланнями/назвами) та аргументувати вибір.

ЛЕКЦІЯ 7. Тема: Колір у підручнику: функція, акценти, системність; обмеження друку/екрану.

Дидактичні засоби: кейси навчальних видань; приклади колірних систем.

Самостійна робота (2 год.): розробити базову колірну систему (основний/акцент/нейтральні) + правила застосування.

ЛЕКЦІЯ 8. Тема: Навігація видання: колонтитули, нумерація, зміст, маркери розділів, покажчики.

Дидактичні засоби: зразки навігаційних систем; мапа елементів.

Самостійна робота (2 год.): спроєктувати набір навігаційних елементів (скетч/макет): зміст + 1 розворот із колонтитулами.

Розділ 2. Проєктування макета та реалізація підручника

ЛЕКЦІЯ 9. Тема: Аналіз навчального матеріалу: структура, логіка, типи блоків (теорія/приклад/вправи).

Дидактичні засоби: шаблон структури; приклади модульних блоків.

Самостійна робота (2 год.): скласти структуру фрагмента підручника (8–16 стор.): розділи, блоки, пріоритети.

ЛЕКЦІЯ 10. Тема: Шаблони сторінок і дизайн-система: типові розвороти, повторювані модулі, стилі.

Дидактичні засоби: демонстрація системи стилів; приклади шаблонів.

Самостійна робота (2 год.): розробити 2 шаблони: «теорія» і «вправи/приклад» (скетч або в програмі).

ЛЕКЦІЯ 11. Тема: Ілюстрації в підручнику: підготовка, підписи, посилання в тексті, права, атрибуція.

Дидактичні засоби: приклади оформлення ілюстрацій; чеклист якості зображень.

Самостійна робота (2 год.): підготувати пакет зображень (мін. 6) з підписами та коректною атрибуцією джерел.

ЛЕКЦІЯ 12. Тема: Таблиці, схеми, інфографіка: читабельність, уніфікація стилю, правила побудови.

Дидактичні засоби: приклади переробки «поганих» таблиць; шаблони.

Самостійна робота (2 год.): створити 1 таблицю + 1 схему/інфографіку у стилі майбутнього підручника.

ЛЕКЦІЯ 13. Тема: Дидактичні елементи: визначення, приклади, завдання, «пам'ятай/перевір себе», піктограми.

Дидактичні засоби: бібліотека блоків; приклади піктограм.

Самостійна робота (2 год.): розробити 4 типи дидактичних блоків (карточки/виноски/піктограми) з правилами.

ЛЕКЦІЯ 14. Тема: Верстка фрагмента: стилі, перенос, висячі рядки, типові помилки та контроль якості.

Дидактичні засоби: чеклист QA верстки; приклади помилок.

ЛЕКЦІЯ 15. Тема: Підготовка до друку: prepress, CMYK/RGB, роздільність, PDF, перевірка.

Дидактичні засоби: технічні вимоги; приклади правильного експорту.

ЛЕКЦІЯ 16. Тема: Електронна версія та доступність: базові принципи, адаптація під екран, WCAG/EPUB (огляд).

Дидактичні засоби: приклади доступних макетів; короткий чеклист доступності.

Практичні заняття

Практичні заняття спрямовані на закріплення матеріалу лекцій та поетапне виконання індивідуального проєкту: макет фрагмента університетського підручника (орієнтовно 8–16 стор.) із розробленою системою верстки, типографікою, навігацією та підготовкою файлів. Теми практичних занять надано в **додатку А** до syllabusу, завдання вказані в **додатку Б**.

6. Самостійна робота студента

- 1) Аналіз 1 університетського підручника (структура, навігація, блоки) + висновок (2 год.)
- 2) Обґрунтування формату та параметрів сторінки для власного фрагмента (2 год.)
- 3) Ескіз двох варіантів модульної сітки з поясненням (2 год.)
- 4) Типографічний тест-лист: 2–3 налаштування набору основного тексту (2 год.)
- 5) Розробка ієрархії заголовків (H1–H4) та правил виділень (2 год.)
- 6) Підбір 2 шрифтових пар з аргументацією (2 год.)
- 7) Колірна система (основний/акцент/нейтралі) + правила застосування (2 год.)
- 8) Ескіз навігації: зміст + колонтитули/нумерація для 1 розвороту (2 год.)
- 9) Структура фрагмента підручника (8–16 стор.): карта блоків/контент-план (2 год.)
- 10) Підготовка пакета ілюстрацій (мін. 6) з підписами та атрибуцією (2 год.)
- 11) Розробка 1 таблиці та 1 схеми/інфографіки в стилі видання (2 год.)
- 12) Розробка 4 типів дидактичних блоків + правила їх використання (2 год.)
- 13) Самоперевірка макета за чеклистом: типографіка/сітка/навігація/експорт (2 год.)

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал дисципліни «Дизайн реклами» студенти на практичних заняттях демонструють підготовлені завдання, обговорюють проблемні питання, дають відповіді на запитання викладача.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних та практичних занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття. Для виконання завдань не рекомендується використовувати матеріали, знайдені в ненадійних джерелах, зокрема у блогах у мережі інтернет або публікаціях, що не мають автора, оскільки, як правило, вони мають низьку якість (окрім Вікіпедії) та роботу штучного інтелекту. У разі сумнівів слід проконсультуватися з викладачем.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше:

<https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Форма підсумкового контролю

Екзамен (підсумковий контроль) у форматі:

1. захист індивідуального проєкту (макет фрагмента університетського підручника / навчального посібника),
2. усна відповідь за екзаменаційним білетом (теорія).

Умова допуску до екзамену: виконання та подання обов'язкових практичних і самостійних завдань, передбачених робочою програмою (не менше 60% від обсягу).

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- роботу на 16 практичних заняттях;
- активність під час навчального процесу;
- відповідь на екзаменаційні білети.

Робота студента:

- на практичних заняттях визначає 80% його рейтингу з дисципліни;
- активність під час навчального процесу визначають 5% його рейтингу з дисципліни;
- відповідь під час екзамену складає 15% його рейтингу з дисципліни.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях, виконує завдання в повному обсязі;
- активно співпрацює з викладачем під час лекційних занять.
- правильно відповідає на екзаменаційні питання.

Пропущені заняття, неповнота і помилки у виконанні практичних завдань спричиняють зниження рейтингу студента.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1) Індивідуальний проєкт + захист — 60 балів

Результат: фрагмент підручника (орієнтовно 8–16 стор.) + комплект файлів (друк/екран) + коротка презентація/пояснювальна записка.

Критерії (60 балів):

1. Структура та логіка навчального контенту (чіткість блоків: теорія/приклад/вправа/визначення, послідовність подачі) — 0–8 б.
2. Модульна сітка і композиція (обґрунтованість формату/полів, стабільність системи, ритм, баланс, робота з білим простором) — 0–12 б.
3. Типографіка та читабельність (параметри набору, ієрархія, стилі, перенос, “висячі” рядки, узгодженість) — 0–12 б.
4. Навігація та рубрикація (колонтитули, нумерація, зміст, маркери розділів, посилання/виноска) — 0–8 б.
5. Візуальні матеріали (ілюстрації/схеми/таблиці: якість, підписи, узгодженість стилю, інтеграція в сітку) — 0–10 б.
6. Колір і системність оформлення (функціональні акценти, консистентність, коректність для друку/екрану) — 0–4 б.
7. Технічна підготовка файлів (prepress/експорт, коректні формати, якість PDF, базова перевірка) — 0–4 б.
8. Захист і аргументація рішень (пояснення виборів, самооцінка, реакція на запитання/правки) — 0–2 б.

2) Теоретична частина (екзаменаційний білет) — 40 балів

Формат: студент(ка) витягує білет, надає усну відповідь (з прикладами).

Критерії (40 балів):

1. Повнота та коректність відповіді (терміни, визначення, правила, без фактичних помилок) — 0–18 б.
2. Логіка й структура викладу (послідовність, причинно-наслідкові зв'язки) — 0–8 б.
3. Прикладність (приклади з підручників/власного проєкту, уміння пояснити “на практиці”) — 0–10 б.
4. Професійна мова та академічна доброчесність (коректне посилання на джерела/авторство, етика) — 0–4 б.

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	26-45 балів	26-45 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 50 балів.

Семестровий контроль:

Здобувачі, які виконали всі умови допуску та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, допускаються до екзамену. До суми рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, додається кількість балів отриманих за відповідь на теоретичні запитання під час екзамену.

Відповідь на екзамені оцінюється у 100 балів та складається з демонстрації виконаних завдань:

виконані завдання та відповідь не менше за 90% потрібної інформації	90-96
не повністю виконані завдання та відповідь не менше за 75% потрібної інформації	78-85
частково виконані завдання та відповідь не менше за 60% потрібної інформації	60-74

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік завдань та екзаменаційні білети надано в **додатку Б** до силабусу.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: викладач Кузіна Марія Борисівна

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 01.05.2025)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 12 від 30.06.2025 р.)

Теми практичних занять

Практичні заняття спрямовані на закріплення матеріалу лекцій та поетапне виконання індивідуального проєкту: макет фрагмента університетського підручника (орієнтовно 8–16 стор.) із розробленою системою верстки, типографікою, навігацією та підготовкою файлів.

Практичне 1. Аналіз зразків підручників: проблеми/сильні рішення, висновки для власного проєкту.

Практичне 2. Вибір формату, полів, базових параметрів сторінки; технічне завдання для макета.

Практичне 3. Побудова 1–2 варіантів модульної сітки; вибір фінальної.

Практичне 4. Налаштування набору основного тексту; тест-сторінка й правки.

Практичне 5. Ієрархія заголовків і стилі абзаців/символів; карта стилів.

Практичне 6. Підбір шрифтової пари; правила використання в макеті.

Практичне 7. Колірна система і правила акцентування; тестування на прикладах.

Практичне 8. Навігація: колонтитули, нумерація, зміст; макет 1 розвороту з навігацією.

Практичне 9. Декомпозиція контенту: блоки теорії/прикладів/вправи; структура фрагмента.

Практичне 10. Шаблони сторінок (2–3 типи); уніфікація елементів і модулів.

Практичне 11. Ілюстрації: підготовка, підписи, розміщення, стилістичне узгодження.

Практичне 12. Таблиці та схеми: розробка стилю, інтеграція в сітку.

Практичне 13. Дидактичні блоки: конструктор блоків + піктограми/маркери.

Практичне 14. Збір макета фрагмента (8–16 стор.), контроль типографіки та помилок.

Практичне 15. Підготовка до друку: експорт PDF, перевірка параметрів, префлайт.

Практичне 16. Підготовка екранної версії (PDF/EPUB за можливості), презентація та захист.

Практичні завдання

Створити макет фрагмента університетського підручника (орієнтовно 8–16 стор.) із розробленою системою верстки, типографікою, навігацією та підготовкою файлів до друку або онлайн публікації.

Екзаменаційні білети***Білет №1***

1. Підручник як вид видання: функції, структура, специфіка університетського контенту.
2. Розворот як одиниця композиції: ритм, баланс, білий простір.
3. Типові помилки в навчальних виданнях та способи їх виправлення.

Білет №2

1. Формат, поля, модульність: як обґрунтувати вибір формату підручника.
2. Принципи композиції сторінки: центр ваги, акценти, ієрархія.
3. Які параметри перевіряють перед фінальним експортом PDF.

Білет №3

1. Модульна сітка: поняття, види (одно-/багатоколонкова), модулі, базова лінія.
2. Як сітка допомагає працювати з різними типами контенту (текст/таблиці/ілюстрації).
3. Які ознаки «зламаної системи» сітки в макеті.

Білет №4

1. Читабельність набору: кегль, інтерліньяж, довжина рядка, абзац.
2. Вирівнювання й перенос: коли доречно вимкнена/виключена по ширині верстка.
3. “Висячі рядки”, «сироти/вдови»: що це та як уникати.

Білет №5

1. Ієрархія заголовків (H1–H4): принципи побудови та функції.
2. Акцидент у навчальному виданні: списки, виділення, виноски, цитати.
3. Правила створення і використання стилів (абзацних/символьних) у верстці.

Білет №6

1. Підбір шрифтів для підручника: критерії (читабельність, нейтральність, технічна якість).
2. Поєднання гарнітур: підходи й типові помилки.
3. Роль шрифтових стилів (Regular/Bold/Italic) та їх системність.

Білет №7

1. Колір у підручнику: функції, акцентування, системність.
2. Контраст і доступність: як забезпечити читабельність кольорових елементів.
3. Відмінності RGB/CMYK у контексті друку та екрана.

Білет №8

1. Навігація видання: елементи (колонтитули, нумерація, зміст, маркери).
2. Рубрикація та логіка розділів: як уникати «візуального шуму».
3. Показчики/посилання/примітки: призначення та правила оформлення.

Білет №9

1. Аналіз навчального матеріалу: типи блоків (теорія/приклад/вправа/визначення).
2. Конструювання типових сторінок і розворотів (шаблони та повторювані модулі).
3. Як узгоджувати дизайн-систему видання з різними темами/розділами.

Білет №10

1. Ілюстрації в підручнику: функції, вимоги до якості, форматів.
2. Підписи до ілюстрацій та посилання в тексті: правила і типові помилки.
3. Авторське право та атрибуція в навчальному виданні.

Білет №11

1. Таблиці: правила побудови, вирівнювання, читабельність, стилізація.
2. Схеми та інфографіка: як узгоджувати зі стилем видання.
3. Як «вписувати» таблиці/схеми в модульну сітку без втрати логіки.

Білет №12

1. Дидактичні блоки: “визначення”, “приклад”, “завдання”, “перевір себе”.
2. Піктограми й маркери: користь, обмеження, системність.

3. Як уникати перевантаження сторінки навчальними блоками.

Білет №13

1. Верстка довгих текстів: ритм, текстові масиви, «повітря».
2. Мікротипографіка: пробіли, тире/дефіс, лапки, скорочення.
3. Контроль якості: чеклист типографіки для підручника.

Білет №14

1. Система стилів у макеті: логіка, іменування, повторне використання.
2. Підготовка кількох типів сторінок (теорія/практика/вправи) в одній системі.
3. Як оформлювати структурні елементи: зміст, передмова, список джерел, додатки.

Білет №15

1. Prepress-підготовка: основні етапи та вимоги до друкарського PDF.
2. Растрова/векторна графіка: де що застосовувати в підручнику.
3. Типові технічні помилки при здачі макета в друк.

Білет №16

1. Електронна версія підручника: що змінюється у дизайні (екранне читання).
2. Основи доступності: що означає “accessible layout” для PDF/EPUB.
3. Які елементи навігації важливіші в цифровому форматі.

Білет №17

1. Макет як система: поняття консистентності та «єдиного стилю».
2. Як працювати з правками: версійність, контроль змін, збереження системи.
3. Критерії якості університетського підручника з погляду дизайну.

Білет №18

1. Композиційні прийоми в багатосторінковому виданні: ритм, повтор, варіативність.
2. Акценти й підпорядкування: як керувати увагою читача.
3. Як дизайном підтримувати розуміння складного матеріалу.

Білет №19

1. Методика аналізу існуючого підручника (дизайн-аудит): що оцінювати.

2. Як перейти від аналізу до проектних рішень (висновки → правила).

3. Приклади типових проблем і їх системні рішення.

Білет №20

1. Підготовка і презентація навчального макета: що має бути в захисті проекту.

2. Аргументація дизайн-рішень: як пояснювати вибір сітки/типографіки/навігації.

3. Академічна доброчесність у дизайні підручника: цитування, джерела, авторство.